

Verzonden 19 maart 2021

Informatiebrief

Zaaknummer:	Z/21/052283	
Documentnummer:	235448	020
Datum:	Dinsdag 16 maart 2021	
Onderwerp:	Raadsbrief Ontwikkelingen en beleidsregels TONK	
Bijlage(n):	Bijlage 1: Beleidsregels Tijdelijke ondersteuning noodzakelijke kosten (TONK) Gemeente Voorschoten 2021	

Geachte Raad,

Met deze brief informeert het college de gemeenteraad over de ontwikkelingen rondom de nieuwe steunmaatregel Tijdelijke ondersteuning noodzakelijke kosten (TONK). Het college heeft hiertoe beleidsregels vastgesteld, welke in deze raadsbrief nader worden toegelicht. Daarbij is gehoor gegeven aan de oproep van het Rijk om de regeling ruimhartig in te richten en om inwoners die dit nodig hebben substantieel te ondersteunen.

Inleiding

Het Rijk heeft onlangs een nieuwe steunmaatregel aangekondigd, de TONK. Met de TONK worden de voorwaarden van de bijzondere bijstand tijdelijk verruimd, zodat inwoners kunnen worden ondersteund die op basis van het huidige beleid niet in aanmerking komen voor bijzondere bijstand. De TONK heeft betrekking op de periode 1 januari 2021 tot en met 30 juni 2021, is bedoeld om inwoners te ondersteunen die door een inkomensterugval (die direct het gevolg is van de coronacrisis) hun noodzakelijke kosten niet kunnen betalen en ziet met name toe op de huur of hypotheek(rente) en de lasten voor elektriciteit, gas en water.

Beleidsregels

Bij het uitvoeren van de TONK hebben gemeenten een aanzienlijke mate van beleidsvrijheid en dienen zij zelf beleidsregels op te stellen ten behoeve van de TONK. De gemeenten worden wel door het Rijk opgeroepen om de regeling ruimhartig toe te passen en huishoudens substantieel te ondersteunen. Door de aanzienlijke mate van beleidsvrijheid kunnen er bijzonder veel keuzes gemaakt worden. Om hier invulling aan te geven, is onder andere naar voorbeelden van andere gemeenten gekeken. Hieronder worden per aspect de afwegingen toegelicht:

Doelgroep

De TONK is bedoeld voor huishoudens die in de periode van 1 januari 2020 tot 1 januari 2021 door de coronacrisis te maken hebben met een onvoorzienbare en onvermijdelijke terugval in hun maandinkomen, waardoor zij noodzakelijke kosten (deels) niet meer kunnen betalen. Daarbij is geen maximale inkomensgrens gesteld. De doelgroep van de TONK beperkt zich echter tot die huishoudens die naast de minimale inkomstenterugval (zie de uitleg bij Omvang inkomensterugval) ook voldoen aan de voorwaarden uit de van toepassing zijnde delen van de Participatiewet en de beleidsregels TONK.

Mocht een aanvrager niet geheel voldoen aan de voorwaarden voor de TONK, dan kan gekeken worden of de hardheidsclausule (opgenomen in de beleidsregels) van toepassing is.

Omvang inkomensterugval

Er zijn diverse mogelijkheden om de inkomensterugval vast te stellen. Enkele gemeenten kiezen voor een vast bedrag (bijv. € 300), andere gemeenten weer voor een bepaald percentage (variërend van 25% tot 40%). Er is gekozen om aan te sluiten bij de daling in het inkomen die gelijk is aan de daling in het inkomen bij instroom in de WW vanuit betaalde arbeid. De eerste maanden ontvangt men in de WW 75% van het maandinkomen, oftewel een inkomensdaling van 25%.

Vergoeding kosten

De kosten die in aanmerking komen voor een vergoeding, zijn de huur of hypotheek(rente) en lasten voor energie, gas en water. Daarbij wordt aansluiting gezocht bij hetgeen landelijk is gecommuniceerd door het Rijk. Ook andere gemeenten lijken de vergoeding tot deze kosten te beperken.

Hoogte vergoeding

Voor de vergoeding van de woon- en energielasten wordt een variabele vergoeding verstrekt. Daarmee kan de gemeente meer maatwerk en een passende vergoeding bieden. Daarnaast wordt er een maximale vergoeding gehanteerd van € 1.000 per maand per huishouden. De verwachting is dat dit bedrag voldoende is om inwoners substantieel te kunnen ondersteunen en tegelijkertijd grip te kunnen houden op de uitgaven. De maximale vergoeding is vergelijkbaar met die in andere gemeenten. Mocht tijdens de uitvoering van de regeling blijken dat de maximale vergoeding niet toereikend is, dan kunnen de beleidsregels tussentijds worden aangepast.

Risico's

De potentiële doelgroep van de TONK bestaat uit ondernemers die de Tozo hebben aangevraagd, inwoners die recent zijn ingestroomd in de bijstand, inwoners die zijn ingestroomd in de WW, en inwoners die geen beroep (kunnen) doen op deze of andere regelingen. De daadwerkelijke omvang van de doelgroep die een aanvraag gaat indienen en ook toegekend krijgt, laat zich moeilijk voorspellen. Daarmee bestaat er een risico dat gemeenten meer voorzieningen moeten toekennen dan waarvoor zij budget ontvangen.

Voor de uitvoering van de TONK ontvangen gemeenten een budget vanuit het Rijk; deze middelen worden toegevoegd aan het gemeentefonds. Landelijk gaat het om € 260 miljoen, verdeeld over twee tranches. De eerste tranche (landelijk € 65 miljoen) wordt zo snel mogelijk verdeeld via het gemeentefonds. Uit dit budget moeten zowel de verstrekkingen als de uitvoeringskosten worden betaald. Er geldt geen aparte verantwoording over de middelen.

Op 25 februari jl. heeft minister Koolmees een bericht naar gemeenten verstuurd, waarin is aangegeven dat het kabinet niet wil dat gemeenten financiële risico's lopen bij de uitvoering van de TONK. Bij dreiging van financiële problemen kan contact worden opgenomen met de VNG, Divosa of rechtstreeks met het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Daarnaast is toegezegd dat er een weegmoment plaatsvindt voorafgaand aan de toekenning van de tweede tranche. Hierbij wordt gekeken naar de ontwikkelingen rondom de coronamaatregelen en de eerste inzichten over het gebruik van de TONK. Indien nodig volgt een hierbij passende bijstelling van het budget. De uitgaven worden dan ook nauw gemonitord.

Naast het feit dat het budget landelijk wordt gemonitord, zal de gemeente elke maand de uitputting van de regeling monitoren. Er wordt dan bekeken of de regeling in de huidige vorm kan worden voortgezet of een aanpassing van de regeling noodzakelijk is (eerste ijkmoment eind april).

Vervolg

De regeling kan via de website van de gemeente Leidschendam-Voorburg worden aangevraagd, net als bijvoorbeeld de Tozo. Inwoners worden via de gemeentelijke website, social media en lokale media periodiek geïnformeerd over de mogelijkheden. Naar verwachting kan de gemeente vanaf 24 maart aanvragen in behandeling nemen.

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders,

A. R. de Graaf,
gemeentesecretaris

Ch. B. Aptroot,
burgemeester

Deze brief is digitaal vastgesteld. Hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

Beleidsregels Tijdelijke ondersteuning noodzakelijke kosten (TONK) Voorschoten 2021

(Z/21/52283/235651)

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Voorschoten,

gelet op artikel 4:81 van de Algemene wet bestuursrecht en artikel 35 van de Participatiewet,

overwegende dat:

- het college het wenselijk vindt om aan te geven in welke situaties en onder welke voorwaarden een inwoner in aanmerking kan komen voor een tegemoetkoming Tijdelijke ondersteuning noodzakelijke kosten (TONK);
- het daarom wenselijk is voor dit doel aparte, tijdelijke, beleidsregels vast te stellen;

besluit:

vast te stellen de navolgende:

BELEIDSREGELS TIJDELIJKE ONDERSTEUNING NOODZAKELIJKE KOSTEN (TONK) VOORSCHOTEN 2021

Regel 1 Begripsbepalingen

1. De begripsbepalingen als bedoeld in de Participatiewet, het Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004 en de Algemene wet bestuursrecht zijn van overeenkomstige toepassing;
2. Onder de hier volgende begrippen en afkortingen wordt verstaan:
 - a. Aanvrager: de inwoner van de gemeente Voorschoten en diens huishouden die een beroep doet op de TONK;
 - b. College: het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Voorschoten;
 - c. Inkomensterugval: een onvoorzienbare, onvermijdelijke terugval van minimaal 25% in het maandinkomen van januari 2021 van de aanvrager en diens huishouden als gevolg van de coronacrisis ten opzichte van het maandinkomen in januari 2020;
 - d. Vermogen: een vermogen van maximaal het in artikel 34 lid 3 van de wet genoemde bedrag.
 - e. Wet: de Participatiewet;

Regel 2 Doelgroep TONK

Een tegemoetkoming TONK is bedoeld voor de aanvrager die in de periode van 1 januari 2020 tot 1 januari 2021:

- door de huidige omstandigheden als gevolg van de coronacrisis te maken heeft met een onvoorzienbare en onvermijdelijke terugval in zijn of haar maandinkomen van minimaal 25% (peildatum 1 januari 2020 ten opzichte van peildatum 1 januari 2021);
- daardoor de noodzakelijke kosten zoals bedoeld in regel 4 niet meer kan voldoen, en;
- waarvoor andere regelingen niet of onvoldoende soelaas bieden.

Regel 3 Voorwaarden tijdelijke ondersteuning noodzakelijke kosten

1. Het college kan een tegemoetkoming TONK verstrekken aan de aanvrager die te maken heeft met een inkomensterugval, waardoor de betaling van noodzakelijke kosten niet mogelijk is uit het inkomen, de beschikbare geldmiddelen en/of het vermogen.
2. Het vermogen wordt vastgesteld aan de hand van een fiscaal jaaroverzicht.
3. Er kan volstaan worden met een verklaring van de aanvrager dat de terugval in inkomen het gevolg is van (de getroffen maatregelen naar aanleiding van) de coronacrisis.
4. Het college verstrekt geen tegemoetkoming voor de kosten van de huur en/of hypotheekrente indien de aanvrager een woonkostentoeslag ontvangt.
5. De Beleidsregels bijzondere bijstand en minimabeleid Voorschoten 2020 zijn niet van toepassing op de aanvragen TONK.

Regel 4 Noodzakelijke kosten

1. De tegemoetkoming TONK kan betrekking hebben op de volgende voor de aanvrager noodzakelijke algemene kosten van bestaan:
 - a. kosten van huur inclusief servicekosten;
 - b. kosten van de hypotheekrente voor de woning, inclusief de eigenaarslasten, waarbij in het geval van een variabele hypotheekrente de gemiddelde maandelijkse rente over 2020 gehanteerd wordt;
 - c. kosten van elektriciteit, gas en water voor de woning.
2. De noodzakelijke kosten hebben enkel betrekking op de kalendermaanden januari 2021 tot en met juni 2021.
3. De tegemoetkoming wordt ook verstrekt indien de kosten zoals hiervoor bedoeld al zijn voldaan.
4. De noodzakelijke kosten tot aan de grens van de subsidiabele huur worden vastgesteld aan de hand van de berekening op grond van de Wet op de huurtoeslag. Het meerdere boven de subsidiabele huur wordt volledig in aanmerking genomen.
5. Voor de kosten voor elektriciteit, water en gas wordt een vergoeding verstrekt voor de meerkosten, berekend op basis van de meest recente jaarnota vergeleken met de normbedragen NIBUD.

Regel 5 Aanvraag

1. De aanvraag voor de tegemoetkoming wordt digitaal ingediend via de website van de gemeente Leidschendam-Voorburg. In afwijking van deze digitale aanvraag is

- een schriftelijke aanvraag mogelijk indien naar het oordeel van het college bijzondere omstandigheden in het individuele geval hiertoe aanleiding geven;
2. Aanvrager overlegt bij de aanvraag:
 - a. de bewijzen van het inkomen van de maand januari 2020 en het inkomen per 1 januari 2021;
 - b. de bewijzen van de beschikbare geldmiddelen op 1 januari 2021;
 - c. de bewijzen van de noodzakelijke kosten over januari 2021 welke representatief zijn voor de overige maanden.
 3. Een aanvraag tegemoetkoming TONK kan worden ingediend tot 1 augustus 2021.

Regel 6 Terugwerkende kracht

Een aanvraag voor een tegemoetkoming TONK kan met terugwerkende kracht worden aangevraagd vanaf 1 januari 2021.

Regel 7 Duur

De tegemoetkoming wordt verstrekt voor ten hoogste de periode van 1 januari tot 1 juli 2021.

Regel 8 Maximale hoogte

De maximale tegemoetkoming op basis van deze beleidsregels bedraagt € 1.000 per huishouden per kalendermaand.

Regel 9 Inkomen

1. Het in aanmerking te nemen inkomen wordt bepaald aan de hand van het maandinkomen op 1 januari 2021.
2. Onder inkomen wordt in ieder geval verstaan:
 - a. inkomen uit arbeid;
 - b. inkomen uit de eigen onderneming;
 - c. inkomen uit een uitkering;
 - d. inkomen uit verhuur;
 - e. inkomen uit partner- en/of kinderalimentatie.

Regel 10 Beschikbare geldmiddelen en vermogen

1. Beschikbare geldmiddelen zijn geldmiddelen waarover de aanvrager beschikt of redelijkerwijs kan beschikken.
2. Het betreft de beschikbare geldmiddelen van de aanvrager en de partner van de aanvrager.
3. Onder beschikbare geldmiddelen wordt verstaan:
 - a. contant geld;
 - b. geld op betaal- en spaarrekeningen;
 - c. cryptovaluta (zoals bitcoins);
 - d. de waarde van effecten (hierbij gaat het om beleggingsrekeningen met aandelen, obligaties, en opties en effecten in depot).

4. In afwijking van artikel 34 van de Participatiewet en de bepalingen van de Beleidsregels vaststellen vermogen en vaststellen vermogen in eigen woning Participatiewet Voorschoten 2015 worden de volgende zaken niet tot het vermogen gerekend: een lijfrentepolis pensioen, eigen woningbezit, spaartegoeden van minderjarige kinderen en motorvoertuigen.
5. De vermogens- en inkomensbestanddelen bedoeld in artikel 31 lid 2 en artikel 31 lid 6 van de wet worden niet tot het inkomen gerekend.
6. In navolging op lid 2 wordt het vermogen van ondernemers tot € 50.000 vrijgelaten.

Regel 11 Afzien opleggen verhuisverplichting

Het college legt aan de aanvrager die op basis van deze beleidsregel in aanmerking komt voor de tegemoetkoming TONK, geen verhuisverplichting op.

Regel 13 Uitbetaling

De uitbetaling vindt maandelijks plaats.

Regel 14 Hardheidsclausule

Als de aanvrager niet in aanmerking komt voor een tegemoetkoming TONK kan het college, gelet op alle omstandigheden waaronder een terugval in inkomen van de aanvrager als gevolg van de coronacrisis, in het individuele geval beoordelen op de aanvrager in afwijking van de beleidsregels alsnog in aanmerking komt voor een tegemoetkoming TONK, indien de omstandigheden en mogelijkheden van de aanvrager of diens huishouden daartoe aanleidinggeven.

Regel 15 Inwerkingtreding en duur beleidsregels

1. De beleidsregels treden in werking op de dag volgende op die van de bekendmaking en werken terug tot en met 1 januari 2021.
2. De beleidsregels vervallen op 1 augustus 2021.

Regel 16 Citeertitel

Deze beleidsregels worden aangehaald als: Beleidsregels tijdelijke ondersteuning noodzakelijke kosten (TONK) Voorschoten 2021.

Aldus vastgesteld in de vergadering van het college van de gemeente Voorschoten van 16 maart 2021.

A. R. de Graaf,
gemeentesecretaris

Ch. B. Aptroot,
burgemeester

ALGEMENE TOELICHTING

De Beleidsregels tijdelijke ondersteuning noodzakelijke kosten Gemeente Voorschoten 2021 zijn opgesteld op basis van de door het Rijk aangekondigde maatregel. Er is door het Rijk geen centrale regelgeving opgesteld.

REGELGEWIJZE TOELICHTING

Daar waar hierna geen toelichting wordt gegeven worden de beleidsregels voldoende duidelijk geacht.

Regel 3 Voorwaarden tijdelijke ondersteuning noodzakelijke kosten

De Beleidsregels bijzondere bijstand en minimabeleid gemeente Voorschoten 2020 zijn niet van toepassing op de aanvragen TONK.

Tevens zijn de bepalingen van de Beleidsregels bijzondere bijstand en minimabeleid gemeente Voorschoten 2020 niet van toepassing op de aanvragen TONK.

Regel 4 Noodzakelijke kosten

Het niet kunnen voldoen van de noodzakelijke kosten van huur en/of hypotheekrente mag nimmer het gevolg zijn van een verhuizing naar een duurdere woning na de start van de coronacrisis. Daarbij wordt als datum 16 maart 2020 aangehouden.

Lid 4

De maximale subsidiabele huur 2021 bedraagt € 752,33 indien de oudste bewoner van de woning 23 jaar of ouder is, en € 442,56 indien de oudste bewoner 18 tot 23 jaar oud is.

Lid 5

De gehanteerde normbedragen NIBUD zijn:

- Gas, vastrecht + verbruik
 - o Flat 990 m³ € 86
 - o Tussenwoning 1.290 m³ € 106
 - o Hoekwoning 1.510 m³ € 120
 - o 2 onder 1 kap 1.710 m³ € 133
 - o Vrijstaand 2.200 m³ € 165
 - o Gemiddeld alle woningen 1.340 m³ € 109
- Electra, vastrecht + verbruik
 - o 1 persoon 1.850 kWh € 16
 - o 2 personen 2.860 kWh € 34
 - o 3 personen 3.400 kWh € 44
 - o 4 personen 3.930 kWh € 54
 - o 5 personen of meer 4.180 kWh € 59
- Water, vastrecht + verbruik
 - o 1 persoon 46 m³ € 10
 - o 2 personen 93 m³ € 15

○ 3 personen	135 m³	€ 19
○ 4 personen	163 m³	€ 21
○ 5 personen	184 m³	€ 23

Regel 5 Aanvraag

De gevraagde bewijsstukken met betrekking tot het inkomen zijn:

- Voor zelfstandigen:
 - Omzetcijfers;
 - Specificatie van ander inkomen.
- Voor werknemers:
 - Specificatie netto inkomen;
 - Belastingteruggave van aanvrager en partner (indien er sprake is van een meerpersoonshuishouden);
 - Alimentatie, beschikking echtscheiding en ouderschapsplan;
 - Lijfrentepolissen.

De gevraagde bewijsstukken met betrekking tot het vermogen zijn:

- Banktegoeden van alle gezinsleden, met uitzondering van de zakelijke rekeningen;
- Verklaring van de waarde van cryptovaluta bij uitbetaling;
- Fiscaal jaaroverzicht van alle gezinsleden.

De gevraagde bewijsstukken met betrekking tot de noodzakelijke kosten zijn:

- Huurwoning:
 - Huurcontract;
 - Huurspecificatie.
- Koopwoning:
 - Eigenaarsbewijs;
 - Voorlopige belastingteruggave 2021;
 - Fiscaal jaaroverzicht over 2020;
 - Bewijs eigenaarslasten 2020 (waterschap, rioolbelasting, ozb);
 - Bewijs renteaanpassing sinds 1 maart 2020.
- Elektriciteit, gas en water:
 - Woningtype;
 - Aantal bewoners;
 - Laatste jaarafrekening energie en water.

Regel 9 Inkomen

De bijstandsnorm wordt vastgesteld conform de regels uit de Participatiewet. Dit betekent dat de kostendelersnorm eveneens van toepassing is.

Regel 10 Beschikbare geldmiddelen en vermogen

Om te voorkomen dat ondernemers in moeten teren op hun opgebouwde vermogen, wordt maximaal € 50.000 vrijgelaten. Om te bepalen of een aanvrager ondernemer is,

wordt aansluiting gezocht bij de richtlijnen van de Belastingdienst. In hoofdlijnen geldt daarbij dat, indien de activiteiten van de aanvrager zich afspelen in het economisch verkeer en hij of zij winst kan verwachten, er sprake is van een bron van inkomen en hij of zij mogelijk ondernemer is voor de inkomstenbelasting. Indien de activiteiten zich afspelen binnen de hobby- of familiesfeer, is hij of zij geen ondernemer voor de inkomstenbelasting.